Uddannelsesprogram

For hoveduddannelsen i Intern medicin: Hæmatologi

Videreuddannelsesregion Syd

Sydvestjysk Sygehus, Hæmatologisk Afdeling

og

Hæmatologisk Afdeling X,
OUH Odense Universitetshospital

November 2020

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Indledning

2. Uddannelsens opbygning

3. Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

4. Uddannelsesvejledning

5. Evaluering af den lægelige videreuddannelse

6. Nyttige kontakter

7. Kompetencekort (både for hæmatologiske og de fælles intern medicinske kompetencer)

8. Logbog (både for hæmatologiske og de fælles intern medicinske kompetencer)

1. Indledning

Specialet Intern medicin: Hæmatologi er beskrevet i målbeskrivelsen, som findes på www.sst.dk, hvor også speciallægeuddannelsen er beskrevet. Speciallægeuddannelsens introduktionsforløb og hoveduddannelsesforløb understøttes ved anvendelse af uddannelsesprogrammer, som kan findes på www.videreuddannelsen-syd.dk under det relevante speciale. Uddannelsesprogrammerne udleveres ved første ansættelse i forløbet.

Specielle regionale forhold

Det hæmatologiske speciale er i Region Syddanmark repræsenteret på følgende afdelinger:

- OUH Odense Universitetshospital, Hæmatologisk Afdeling X (Højt specialiseret afdeling)
- Sygehus Lillebælt, Vejle, Medicinsk/hæmatologisk Afdeling
- Sydvestjysk Sygehus Esbjerg, Hæmatologisk Afdeling

Der opslås årligt tre hoveduddannelsesforløb i Intern medicin: Hæmatologi

Oplysninger om hoveduddannelse i Intern medicin: Hæmatologi findes på hjemmesiden for Den lægelige Videreuddannelse i Videreuddannelsesregion Syd:
http://www.videreuddannelsen-syd.dk/wm120030

START SÅDAN HER!:

Udover at du skal have dette **UDDANNELSESPROGRAM** i hånden, så start også med at orientere dig i **MÅLBESKRIVELSERNE** for Intern medicin: Hæmatologi og i de fælles intern medicinske kompetencer fra 2013, som begge findes på www.sst.dk , da disse målbeskrivelser i vis udstrækning uddyber uddannelsesprogrammet.

Download (og udskriv) tilhørende hjælpeskemaer kaldet **KOMPETENCEKORT** for både de fælles intern medicinske og for de hæmatologiske kompetencer (hentes på dels http://www.dsim.dk og dels på http://www.sst.dk (i målbeskrivelsen), som du skal bruge sammen med uddannelsesprogrammet – hvis ikke du har fået alle kompetencekortene udleveret i papirformat af den uddannelsesansvarlige overlæge i forbindelse med din tiltrædelse i hoveduddannelsesforløbet).

2.1 Uddannelsens opbygning

Uddannelsens varighed og indhold er beskrevet i målbeskrivelsen www.sst.dk . Dette uddannelsesprogram angiver, hvordan forløbet udmøntes i det aktuelle uddannelsesforløb, dvs. de konkrete ansættelser: antal, sted og varighed.

1. ansættelse	2. ansættelse	3. ansættelse
Hæmatologisk afdeling, Sydvestjysk Sygehus Esbjerg	**Hæmatologisk Afd. X, OUH Odense Universitetshospital**	**Hæmatologisk afdeling, Sydvestjysk Sygehus Esbjerg**
24 måneder	**24 måneder**	**12 måneder*** **(*Der er etableret 14 dages fokuseret ophold på en afdeling med allogene stamcelletransplantationer i starten af denne ansættelse).**

2.2 Præsentation af uddannelsens ansættelsessteder, herunder organisering af faglige funktioner og læringsrammerne

Nedenfor findes en kort beskrivelse af de ansættelsessteder, lægen skal ansættes på i denne del af speciallægeuddannelsen. Beskrivelsen er tilstræbt kort, men kan evt. findes i mere udførlig udgave på ansættelsesstedets hjemmeside ud fra det anførte link.

1. og 3. ansættelse: *Sydvestjysk Sygehus, Hæmatologisk afdeling*

http://www.sydvestjysksygehus.dk/wm227869

Ansættelsesstedet generelt
Hæmatologisk afdeling består af et sengeafsnit, et ambulatorium og et dagsengeafsnit.
Pr. 1/9 2020 er ansat 4 speciallæger i intern medicin:hæmatologi, samt læger i hoveduddannelse, intro-stilling og KBU.
Hæmatologisk sengeafsnit består af 10 sengepladser, der primært anvendes til behandling af patienter med hæmatologiske sygdomme. Desuden diagnosticeres og behandles patienter med almene intern-medicinske lidelser herunder infektionssygdomme og venøse thromboemboliske tilstande.
Hæmatologisk ambulatorium har ca. 8500 kontakter årligt og modtager uselekterede patienter til udredning, behandling og kontrol af hæmatologiske sygdomme.

H-lægen deltager på lige fod med de øvrige H-læger i vagtarbejdet i FAM. I FAM er 7 af de 9 internmedicinske specialer repræsenteret, således er der er god mulighed for at træne og møde patienter bredt inden for intern medicin samt at få specialespecifik supervision i common trunk kompetencer.

H-lægerne vil, når de deltager i bagvagten, forventes at gå stuegang på alle internmedicinske patienter.

Organisation af specialer og faglige arbejdsfunktioner (funktionsbeskrivelse):

Art	Omfang	Supervision	Kommentar
Stuegang	H-lægen går stuegang på hæmatologisk sengeafsnit op til flere gange ugentligt. Derudover deltager H-lægen i stuegang på de akutte senge på FAM med udredning og behandling af et bredt internmedicinsk klientel.	Forbereder stuegang i fælles rum (forstuegang). Mindst en speciallæge tilstede på afdelingen inkl. til konference, tilgængelig for supervision.	
Ambulatorium	H-læger har en ugentlig ambulatoriedag. H-lægen kan forvente at møde patienter med alle de hæmatologiske sygdomme der udredes og	Altid sammen med speciallæge (parallelambulatorium med adgang til hurtig supervision).	

	behandles på afdelingen.		
Træning i common trunk kompetencer	På hæmatologisk afdeling ses såvel specialepatienter som patienter med common trunk problemstillinger. Herudover vil H-lægen de 2 første og det sidste år deltage i et af de intern-medicinske vagtlag i FAM (i starten i for- eller mellemvagt og senere som bagvagt).Ved FAM morgen tavlemødet fra kl 8.15-8.30 kan tildeles uddannelsesrelevante patienter til den enkelte uddannelsessøgende. Der er aften/nattevagt cirka en gang om ugen.	Supervision sker såvel via hæmatologisk afdelings speciallæger, men også i høj grad via konkret rådgivning/tilsyn/ konference med en af speciallægerne fra Sydvestjysk Sygehus' andre intern-medicinske specialer. Når common trunk træning sker i FAM, foretages supervisionen af FAM's speciallæger samt af speciallægevagten (tilstedeværelse fra kl 8.00 til kl 24 og herefter tilkald med en ½ times varsel). Syv af de intern-medicinske specialer deltager i vagten.	
Invasive procedurer	I dagsengsafsnittet foretages knoglemarvsundersøgelser, drænanlæggelser og spinalpunkturer, diagnostisk og som led i intratekal terapi.	Oplæring i og supervision af disse procedurer foretages ved speciallæger eller nær-speciallæger	

Undervisning

Konferencer:

Tidspunkt	TEMA	Supervision
Mandag – fredag kl. 08:00 – 08:15	Fælles morgenkonference for alle de medicinske afdelingers læger. Kort morgenrapport med "Case of the night": gennemgang/problematisering af patientforløb. Derudover 10 minutters undervisning ved yngre læge. 1 gang ugentligt 35 min. undervisning ved speciallæge.	Der er altid tilstedeværelse af medicinske speciallæger og uddannelses læger fra de øvrige specialer.
Dagligt konference på afdelingen 12-13 med deltagelse af alle afdelingens læger	Her drøftes konkrete problemstillinger fra stuegang og ambulatorium	Speciallæger på afdelingen
Månedligt staff-meeting den første torsdag i hver måned kl. 8.00-8.45	Alle sygehusets specialer præsenterer på skift, fx nye tiltag inden for deres speciale.	

Formaliseret undervisning*:* Se ovenfor. Herudover foregår individuel undervisning og feedback på udførte arbejdsopgaver ved

Kurser og kongresser:
Den generelle politik er, at uddannelsessøgende, ud over de obligatoriske kurser, kan få op til 5 kursusdage pr ½ år. H-lægerne opfordres til at deltage i Dansk Hæmatologisk Selskabs årsmøde.

Forskning
I regi af Institut for regional sundhedsforskning Center Sydvestjylland holdes arrangementer med det formål at skabe forskningsnetværk på Sydvestjysk Sygehus på tværs af afdelingerne. Her vil der være god adgang til at komme med i både mindre og større projekter. Disse arrangementer er forankrede i regi af sygehusets forskningsansvarlige lektorer og ph.d. studerende. Derudover vil H-lægen ofte have mulighed for bidrage til de kliniske protokoller som afdelingen deltager i. Den obligatoriske forskningstræning i hæmatologi køres i samarbejde med Odense.
Se yderligere på følgende link: http://www.energimetropol.dk/laege-paa-sydvestjysk-sygehus

2. ansættelse på Hæmatologisk Afdeling X, OUH Odense Universitetshospital (*http://www.ouh.dk/default.asp?id=359080*)

Hæmatologisk afdeling X, Odense Universitetshospital
Afdelingen har regionsfunktion i Region Syddanmark i forhold til patienter med akutte leukæmier, højmaligne lymfomer, Mb. Hodgkin og patienter, som skal have højdosis kemoterapi med autolog stamcellestøtte og for alle hæmatologiske patienter på Fyn. Afdelingen har således et samlet optageområde på 1,2 mio. borgere.
De hyppigste lidelser i afdelingen er patienter med malignt lymfom, akut og kronisk leukæmi, myelomatose og kroniske myeloproliferative sygdomme.
Derudover har afdelingen følgende højtspecialiserede funktioner: mastocytose, eosinofili amyloidose samt kontrollen efter allogen stamcelletransplantation.

Teamopdeling
Lægefagligt er afdelingen opdelt i tre teams; L-team (lymfoidt team), MM-team (myelomatose team) og M-team (myeloidt team).
L-team varetager behandling af patienter med følgende diagnoser: maligne lymfomer, kronisk lymfatisk leukæmi, samt benign hæmatologi.
MM-team varetager behandling af patienter med følgende diagnoser myelomatose, amyloidose og andre M-komponent relaterede sygdomme.
M-team varetager behandling af patienter med følgende diagnoser: akutte leukæmier, myelodysplastiske syndromer, kroniske myeloproliferative sygdomme og patienter i kontrolforløb efter allogen stamcelletransplantation.

Lægerne er integreret i teamstrukturen med det formål at skabe kontinuitet i patientkontakten. Der er af hensyn til det uddannelsesmæssige aspekt en rotationsordning for uddannelses-læger mellem de tre teams.
Patientansvarlig læge: Siden 1/1-19 er alle patienter blevet tilknyttet en speciallæge.

Afdelingens afsnit
Afdelingen har to sengeafsnit X1 og X2 samt Modtagelsen X3 og Ambulatoriet X4.
Derudover er der tilknyttet en klinisk forskningsenhed (HFE-X).

På sengeafsnit X1 behandles patienter med malignt lymfom, myelomatose og benign hæmatologi. Det er også på sengeafsnit X1, at kemoterapi med autolog stamcellestøtte foregår. Til sengeafsnit X1 er tilknyttet Hjemmeenheden X1, hvor patienter, der er autolog stamcelletransplanteret for lymfom/myelomatose følges i cytopeniperioden/i forløbet.

På sengeafsnit X2 behandles patienter med akutte leukæmier, myelodysplastisk syndrom, myeloproliferative neoplasier og allogent knoglemarvstransplanterede patienter. Til sengeafsnit X2 er tilknyttet Hjemmeenheden X2, hvor patienter, der er behandlet med højdosiskemoterapi for akut leukæmi følges i cytopeniperioden.

I Modtagelsen X3 modtages elektive og akutte patienter i dagtiden (mandag-fredag). Her arbejder tre sygeplejersker sammen med bagvagten og 2-3 forvagter. Da juniore læger umiddelbart kan få supervision af bagvagten, er denne opbygning fokuseret på såvel bedst mulige patientbehandling som bedst mulige uddannelse.

I Ambulatorium X4 er teamstrukturen fra afdelingen fortsat, således at der er et lymfoidt, et myeloidt team og et myelomatose team. Derudover er der oprettet et kontrolambulatorium for patienter fra Region Syddanmark, der har gennemgået allogen stamcelletransplantation for hæmatologiske lidelser. Som yngre læge i hoveduddannelse vil ambulatoriefunktionen være

som tandemambulatorium med en senior læge mhp. bedst mulig patientbehandling og bedst mulig uddannelse.

Hæmatologisk forskningsenhed (HFE): da en stigende andel af de hæmatologiske behandlinger gives protokolleret, er der oprettet en forskningsenhed med en leder samt et antal forskningssygeplejersker. Desuden har afdelingens ph.d.-studerende kontorfaciliteter i relation til forskningsenheden.
Til afdelingen er også tilknyttet et hæmatologisk forskningslaboratorium med tæt kontakt til hæmatopatologerne ved OUH samt et livskvalitetsforskningscenter (Quality of Life Research Center OUH).

Vagtstruktur
Forvagten er 10-skiftet i vagtfællesskab med Onkologisk afdeling R således, at 5 af 10 rul dækkes af Hæmatologisk afd. X. Primært dækkes forvagten af intro-læger, men også af HU-læger tidligt i OUH-opholdet.
Bagvagten er også 10-skiftet og dækkes af afdelingslæger og HU-læger, der har været 6 mdr. på afdelingen. Bagvagtsfunktionen dækker bl.a. visitation af henvisninger, supervision af yngre kollegaer i hæmatologisk modtagelse, tilsyn på andre afdelinger, aftenstue-gang på de hæmatologiske afsnit X1 og X2 samt på hæmatologiske patienter indlagt på intensiv afdeling.

Undervisning
Konferencer
Morgenkonference: 10 minutters gennemgang af indlagte patienter samt problempatienter fra vagten ved først bagvagt, derefter forvagt.
Tværfaglig team-konference: 30 minutter en gang ugentligt. Konference om patienter med multifaktorielle problemstillinger. Tilstede er ud over læge- og sygeplejerske-kollegiet også socialrådgiver, præst, diætist, fysioterapeut og ergoterapeut.
Middagskonference: 15-30 min. Konference med deltagelse af vagtholdet og stuegangsgående læger. Gennemgang af problempatienter, henvisninger og tilsyn.
Lymfoid-MDT: L-team læger, hæmopatologer, nuklearmedicinere og radiologer mødes mhp. at gennemgå nydiagnostiserede eller problempatienter med primært lymfoide neoplasier. Ved hjælp af videoopkobling kan patienter fra hele Region Syd gennemgås.
Myelomatose-MDT: MM-læger, hæmatopatologer og nuklearmedicinere mødes mhp. at gennemgå nydiagnostiserede eller problempatienter med M-komponent neoplasier. Ved hjælp af videoopkobling kan patienter fra hele Region Syd gennemgås.
Myeloid-MDT: M-team læger og hæmatopatologer mødes ugentligt mhp. at gennemgå primært patienter med nydiagnostiserede myeloide neoplasier. Ved hjælp af videoopkobling kan patienter fra hele Region Syd gennemgås.
Mikrobiologi-konference: I relation til middagskonferencen diskuteres en gang ugentligt patient-cases med klinisk mirkobiolog mhp. mikrobiologisk-diagnostik og behandling.

Formaliseret undervisning
Tirsdag: i tilknytning til morgenkonferencen afholdes 15 minutters undervisning. Her gennemgås kommende protokoller eller ”case of the week”.
Tirsdag eftermiddag: Yngre læger underviser hinanden i forudbestemte hæmatologiske sygdomsgrupper. Derudover bruges den afsatte tid til ca. månedlige yngrelæge møder eller supervision med hospitalspræsten. En gang i kvartalet munder yngrelæge-mødet ud i et trivselsmøde, hvor ledende overlæge, skemalægger, TR, AMIR og UAO tilstræbes at være tilstede.
Onsdag: i tilknytning til morgenkonferencen afholdes 30 minutters undervisning af intern eller extern underviser.

Kurser og kongresser
Afdelingen støtter i det omfang, det er muligt i forhold til arbejdsplan, økonomi og læring, at læger generelt deltager i hæmatologisk videreuddannelse med kurser, kongresser og møder.

Forskning
Hæmatologisk afdeling X har tilknyttet en hæmatologisk forskningsenhed med tre professorer, to adjungerede professorer, flere ph.d. studerende samt et hæmatopatologisk forskningslaboratorium. Det forventes, at HU-lægen under sin ansættelse på afdelingen deltager i et mindre forskningsprojekt, samt publicerer en mindre artikel evt. kasuistik i samarbejde med en af afdelingens faste læger.

3.1 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Kompetencemålene, der skal vurderes og godkendes, er anført i målbeskrivelserne, hvor der angives forslag til læringsmetoder for hver enkelt kompetencevurdering. Målbeskrivelsen indeholder desuden en generel beskrivelse af lærings- og vurderingsstrategier. Målbeskrivelsen findes på www.sst.dk

I dette uddannelsesprogram findes anvisning på, hvornår og i hvilke delansættelser de enkelte kompetencemål skal godkendes. Kompetencegodkendelsen er fordelt efter sværhedsgrad, kompleksitet mm. Læringsrammer og metoder vælges for den enkelte ansættelse. Kompetencevurderingsmetodernes gennemførelse i det konkrete ansættelsessted er ligeledes beskrevet.

CHECKLISTE

De fælles intern medicinske kompetencer

Efter endt uddannelse skal den uddannelsessøgende selvstændigt, på specialistniveau kunne:

Kompetencer			**Læringsstrategi(er), anbefaling**	**Kompetencevurderingsmetode(r) obligatorisk(e)**	**Hvornår/ hvor godkende**
Nr.	Kompetence	Konkretisering af kompetence (inklusiv lægeroller)			
FIM1	Varetage diagnostik, behandling, profylakse af de almindelige medicinske sygdomsmanifestationer, herunder kunne afgøre om patienten skal henvises til andet speciale.	**Medicinsk ekspert** 1.Brystsmerter, 2.Åndenød 3.Bevægeapparatets smerter 4.Feber 5.Vægttab 6.Fald & Svimmelhed 7.Ødemer 8.Mavesmerter og afføringsforstyrrelser, 9.Den terminale patient 10.Bevidsthedspåvirkning og/eller fokale neurologiske udfald 11.Væske og elektrolytforstyrrelser 12.Det abnorme blodbillede 13.Forgiftningspatienten 14.Den chokerede patient	• Selvstudier og klinisk erfaring • Konferencefremlæggelse og diskussion • Iagttage andres arbejde (herunder epikrise-skrivning) • Undervise • Udarbejde instrukser • Udarbejde undervisningsmateriale • Deltagelse i teoretiske kurser	Case-baserede diskussioner, Opnåelse af kompetencen vurderes ved hjælp af generisk kompetencekort FIM1 til brug for hoveduddannelse	1-2 år Løbende med endelig godkendelse efter to år.
FIM2	Varetage god kommunikation	**Kommunikator** Indhente information fra patienter og pårørende eksempelvis stille relevante spørgsmål, lytte og forstå og give plads til samtalepartneren. Videregive og indhente information ved tværfaglige møder, ved stuegang og konferencer og i journalnotater og epikriser, eksempelvis både mundtligt og skriftligt kunne fremstille en problemstilling kortfattet og struktureret, samt formulere en konklusion.	Identificere gode rollemodeller Opsøge feedback	360-graders evaluering	Vurderes efter 2 år og 4 år Endelig godkendelse efter 5 år

FIM3	Samarbejde med andre personale-grupper, patienter og pårørende	**Samarbejder** Samarbejde med andre faggrupper, eksempelvis at planlægge sit eget arbejde under hensyntagen til andre personalegrupper og pårørende, vej-leder og supervisere ved behov, over-holde aftaler. Samarbejde indenfor egen faggruppe, eksempelvis være opmærksom på fælles arbejdsforpligtigelser, vejlede og supervisere ved behov, gøre for-nuftigt brug af andres viden og erfa-ring.	Identificere gode rollemodeller Opsøge feedback SOL kurser	360-graders evaluering	Vurderes efter 2 år og 4 år Endelig godken-delse efter 5 år
FIM4	Agere professionelt	**Professionel** Forholde sig etisk til en problemstilling, eksempelvis omtale patienter, kolleger og samarbejdspartnere respektfuldt, og overveje det etiske i en mulig be-handling. Forholde sig til egne evner og be-grænsninger, eksempelvis søge hjælp ved behov, kende egne læringsbehov, planlægge egen uddannelse, følge med i specialets udvikling, vedligehol-de videnskabelig viden, forholde sig til egne karrieremuligheder.	Identificere gode rollemodeller Opsøge feedback	360-graders evaluering	Vurderes efter 2 år og 4 år Endelig godken-delse efter 5 år
FIM5	Lede og organisere	**Leder- og administrator** Administrere sin egen tid, eksempelvis blive færdig til tiden med stue-gang/ambulatorie/vagtarbejde, samta-ler, med andre opgaver og bevare overblikket over opgaverne også i pressede situationer. Lede og fordele arbejdsopgaver, ek-sempelvis lede et vagthold, fordele opgaver i forbindelse med stuegang	Identificere gode rollemodeller Opsøge feedback SOL kurser	360-graders evaluering	Vurderes efter 2 år og 4 år Endelig godken-delse efter 5 år

		herunder vide, hvilke opgaver lægen bør bede andre varetage.			
FIM6	Gennemføre stuegang	**Leder og administrator, samarbejder, kommunikator, medicinsk ekspert** Påtage sig lederrollen, demonstrere samarbejdsevne i relation til plejepersonale, patienter og pårørende og udvise den nødvendige medicinske ekspertkompetence jf. mål nr. 1	Identificere gode rollemodeller Opsøge feedback Refleksion over gode og dårlige stuegange Overvejelser over egen faglig og personlig udvikling siden intro niveau	Direkte observation af stuegang, kompetencekort FIM6, LINK	1 år
FIM7	Varetage ambulatoriefunktion	**Leder og administrator, samarbejder, kommunikator, medicinsk ekspert** Påtage sig lederrollen, demonstrere samarbejdsevne i relation til plejepersonale, patienter og pårørende og udvise den nødvendige medicinske ekspertkompetence jf. mål nr. 1	Opsøge feedback Identificere gode rollemodeller	360 graders evaluering Casebaseret diskussion	4 år
FIM8	Sikre den gode udskrivelse	**Leder og administrator, samarbejder, kommunikator, Medicinsk ekspert** I samarbejde med det tværfaglige team sikre adækvat plan (plejeforanstaltninger, genoptræning, udredning) for patient, der udskrives. Formidle planen, således at det er klart for patient, hjemmepleje, praktiserende læge og evt. ambulatorielæge, hvad formål og plan for det ambulante forløb er.	Læsning af journaler, refleksion over patientforløb i forbindelse med epikrise skrivning, træne epikrise-skrivning Overvejelser over egen faglig og personlig udvikling siden intro niveau	Audit af egne udskrivelsesnotater/ epikriser Hjælpeskema: auditskema, FIM8, LINK	1 år
FIM9	Udviser vilje og evne til kontinuerligt at opsøge ny viden, vurdere og udvikle	**Akademiker, Professionel** • Med rutine kunne anvende databaser, fx Pubmed, videnskabeligt bibliotek eller	Afdelingsundervisning Udarbejde EBM-opgave og fremlægge resultaterne heraf Refleksion over og diskussion af ar-	Bedømmelse af opgave og præsentation. Kompetencekort FIM9 til brug for vurderingen findes på LINK	4 år

	egen ekspertise samt bidrage til udvikling af andre og faget gene-relt.	andre tilgange til en evidensbaseret litteratursøgning • Formidle et videnskabeligt budskab til kolleger og andet personale ved hjælp af forskellige hjælpemidler som overhead, grafiske IT-programmer og lign. • Angive struktur i en præsentation I vagtfunktion, på stuegang eller i ambulatoriet: • Identificere faglige problemstillinger som kræver personlige studier (lærebøger, litteratursøgning, guidelines mv.) • Identificere faglige problemstillinger som kræver kvalitetssikring, herunder gældende retningslinjer og videnskabelig evidens • Problematisere, kondensere og fremlægge en syge historie	bejdsfunktioner sammen med daglig klinisk vejleder	Kompetencekort til brug ved stue-gang FIM6, LINK	

CHECKLISTE

De specialespecifikke kompetencer for Intern medicin: Hæmatologi

Efter endt uddannelse skal den uddannelsessøgende selvstændigt, på specialistniveau kunne.

Kompetencer: Hoveduddannelse Intern medicin: Hæmatologi			**Læringsstrategi(er), anbefaling**	**Kompetencevurderingsmetode(r) obligatorisk(e)**	**Hvornår godkendes kompetencen**
Nr.	**Kompetence**	**Konkretisering af kompetence (inklusive lægeroller)**			
HÆM-1-6	**Kliniske Mål**				
HÆM-1	Feber/sepsis inkl. immundefekte patienter	**Medicinsk ekspert/Lægefaglig/Kommunikator** Kender relevante prøver og parakliniske undersøgelser. På basis af grundsygdom og behandling kunne vurdere potentielle immundefekter, herunder kunne diskutere opportunistiske infektioner, der kunne have betydning for valg af behandling. Kan behandle septisk shock. Kan viderehenvise til evt. andet relevant speciale f.eks. intensiv afdeling.	• Mesterlære • Superviseret klinisk arbejde • Selvstudier • Konferencefremlæggelse og diskussion • Undervisning • Udarbejde undervisningsmateriale	Casebaserede diskussioner, Opnåelse af kompetencen vurderes ved hjælp af generisk kompetencekort til brug for Hoveduddannelse (www.hematology.dk) Attestation for deltagelse i specialespecifikt kursus.	2. år
HÆM-2	Blødning/trombose	**Medicinsk ekspert/Lægefaglig/Kommunikator/ Sundhedsfremmer/Samarbejder** Kender potentielle årsager til blødning herunder differentiering mellem primære og sekundære hæmostasedefekter. Kan bestille relevante screeningprøver ved blødning og kan i store træk beskrive opfølgende udredning. Kender de almindeligste prædisponerende faktorer for trombose og kan bestille et udredningsprogram. Kan rådgive familier om forholdsregler. Kender indikationer for og kan kontrollere antikoagulationsbehandling Kan vurdere en blodudstrygning og mistænke TTP. Kan diffe-	• Mesterlære • Superviseret klinisk arbejde • Selvstudier • Konferencefremlæggelse og diskussion • Undervisning • Udarbejde undervisningsmateriale	Casebaserede diskussioner, Opnåelse af kompetencen vurderes ved hjælp af generisk kompetencekort til brug for Hoveduddannelse (www.hematology.dk) Attestation for deltagelse i specialespeci-	2. år

		rentiere mellem TTP/HUS og DIC. Kender lokal rutine for opstart af akut plasmaferese. Kan viderehenvise til evt. andet relevant speciale f.eks. intensiv afdeling		fikt kursus.	
HÆM-3	Tumortryk/-indvækst/ tværsnitssyndrom	**Medicinsk ekspert/Lægefaglig/Kommunikator/ Samarbejder** Kan mistænke neurologiske udfald på basis af tumortryk/-indvækst og tværsnitsyndrom. Kan vurdere og separere mellem akut, subakut og rutinemæssig udredning. Kan bestille relevant udredning og kan viderehenvise til evt. andet relevant speciale f.eks. neurolog, ortopædkirurg, rygkirurg eller neurokirurg.	• Mesterlære • Superviseret klinisk arbejde • Selvstudier • Konferencefremlæggelse og diskussion • Undervisning • Udarbejde undervisningsmateriale	Casebaserede diskussioner, Opnåelse af kompetencen vurderes ved hjælp af generisk kompetencekort til brug for Hoveduddannelse (www.hematology.dk) Attestation for deltagelse i specialespecifikt kursus.	2. år
HÆM-4	Lymfekirtelsvulst/ Splenomegali	**Medicinsk ekspert/Lægefaglig/Kommunikator/ Samarbejder/Samarbejder/Sundhedsfremmer** Kan opstille et relevant udredningsprogram, herunder diskutere primære og sekundære årsager til lymphadenopati og splenomegali. Kender de almindeligste hereditære og akvisitte årsager til splenomegali. Kender indikationer for finnåls- og grovnålsbiopsier versus ekstirpation(for lymphadenopati), samt indikationer for biopsi versus splenektomi(diagnostisk og eller/terapeutisk). Kender indikationer for knoglemarvs- og radiologiske undersøgelser. Kan viderehenvise til evt. andet relevant speciale f.eks. infektionsmedicinsk eller reumatologisk afdeling	• Mesterlære • Superviseret klinisk arbejde • Selvstudier • Konferencefremlæggelse og diskussion • Undervisning • Udarbejde undervisningsmateriale	Casebaserede diskussioner, Opnåelse af kompetencen vurderes ved hjælp af generisk kompetencekort til brug for Hoveduddannelse (www.hematology.dk) Attestation for deltagelse i specialespecifikt kursus.	2. år
HÆM-5	Hypermetabolisme Symptomer	**Medicinsk ekspert/Lægefaglig/Kommunikator/ Samarbejder** Kender symptomer på hypermetabolisme, kan opstille et relevant udredningsprogram. Kan viderehenvise til evt. andet relevant speciale f.eks. endokrinologisk afdeling	• Mesterlære • Superviseret klinisk arbejde • Selvstudier • Konferencefremlæggelse og diskussion • Undervisning • Udarbejde undervisningsmateriale	Casebaserede diskussioner, Opnåelse af kompetencen vurderes ved hjælp af generisk kompetencekort til brug for Hoveduddannelse (www.hematology.dk) Attestation for deltagelse i specialespecifikt kursus.	2. år

HÆM-6	Smerter	**Medicinsk ekspert/Lægefaglig/Kommunikator/ Samarbejder/Sundhedsfremmer** kan differentiere mellem forskellige smertetyper (f.eks. neurogene) og lokalisationer (f.eks. muskulære versus osteogene). Kan på basis af smertegenese anvende relevante analgetika og kan differentiere mellem analgetikagrupper. Kender indikationer, kontraindikationer og antidoter til morfikapræparater. Har kendskab til non-medikamentel intervention (f.eks. transcutan nervestimulation, motion, fysioterapi) Kan viderehenvise til evt. andet relevant speciale og/eller til smerteklinik	• Mesterlære • Superviseret klinisk arbejde • Selvstudier • Konferencefremlæggelse og diskussion • Undervisning • Udarbejde undervisningsmateriale	Casebaserede diskussioner, Opnåelse af kompetencen vurderes ved hjælp af generisk kompetencekort til brug for Hoveduddannelse (www.hematology.dk) Attestation for deltagelse i specialespecifikt kursus.	2. år
HÆM-7-14	**Parakliniske mål**				
HÆM-7	Anæmi	**Primært: Medicinsk ekspert/Lægefaglig** **Sekundært: Akademiker, Kommunikator, Leder/Administrator/Organisator, Professionel, Sundhedsfremmer, Samarbejder** Kan opstille et relevant udredningsprogram, herunder diskutere erhvervede og arvelige årsager til anæmi, kan differentiere mellem mangeltilstande, hæmolyser, marvfortrængning. Kender indikationer for knoglemarvsundersøgelser. Kender indikationer og kontraindikationer for transfusion. Kan initiere primær behandling af autoimmun hæmolytisk anæmi, B12 og folsyre mangel. Kan viderehenvise til evt. andet relevant speciale	• Mesterlære • Superviseret klinisk arbejde • Specialespecifikt kursus • Selvstudier • Konferencefremlæggelse og diskussion	Casebaserede diskussioner, Opnåelse af kompetencen vurderes ved hjælp af generisk kompetencekort til brug for Hoveduddannelse (www.hematology.dk) Attestation for deltagelse i specialespecifikt kursus.	2. år
HÆM-8	Leukopeni	**Primært: Medicinsk ekspert/Lægefaglig** **Sekundært: Akademiker, Kommunikator, Leder/Administrator/Organisator, Professionel, Sundhedsfremmer, Samarbejder** Kan opstille et relevant udredningsprogram og kan diskutere differentialdiagnostik, herunder anvendelse af differentialtælling til at guide udredning. Kan skelne mellem primære og sekundære årsager (f.eks. viral infektion, medikamina, marvfortrængning m.v.) Kan viderehenvise til evt. andet relevant speciale.	• Mesterlære • Superviseret klinisk arbejde • Specialespecifikt kursus • Selvstudier • Konferencefremlæggelse og diskussion	Casebaserede diskussioner, Opnåelse af kompetencen vurderes ved hjælp af generisk kompetencekort til brug for Hoveduddannelse (www.hematology.dk) Attestation for deltagelse i specialespecifikt kursus.	2. år
HÆM-9	Trombopeni	**Primært: Medicinsk ekspert/Lægefaglig** **Sekundært: Akademiker, Kommunikator, Leder/Administrator/Organisator, Professionel, Sundhedsfremmer, Samarbejder**	• Mesterlære • Superviseret klinisk arbejde • Specialespecifikt kursus	Casebaserede diskussioner, Opnåelse af kompetencen vurderes ved	2. år

		Kan opstille relevant udredningsprogram og kan diskutere differentialdiagnostik. Kan differentiere mellem primære(inkl. hereditære sygdomme) og sekundære årsager (f.eks. alkohol, medikamina, eksposition for organiske opløsningsmidler, marvfortrængning, autoimmun tilstande m.v.) Kender indikationer og kontraindikationer for evt. transfusion. Kan viderehenvise til evt. andet relevant speciale.	• Selvstudier • Konferencefremlæggelse og diskussion	hjælp af generisk kompetencekort til brug for Hoveduddannelse (www.hematology.dk) Attestation for deltagelse i specialespecifikt kursus.	
HÆM-10	Abnorm Jernstatus	**Primært: Medicinsk ekspert/Lægefaglig** **Sekundært: Akademiker, Kommunikator, Leder/Administrator/Organisator, Professionel, Sundhedsfremmer, Samarbejder** 1. Kender de prøver, der afslører jernophobning (ferritin, jernmætning)og kan differentiere mellem primær og sekundær hæmokromatose/hæmosiderose, herunder de væsentligste forskelle i udredning og tilgang til behandling. For sekundær hæmosiderose kunne følge ferritinværdier og under hensyntagen til grundsygdom og patientspecifikke faktorer som komorbiditet og almentilstand kunne iværksætte eller undlade relevant kelerende behandling. 2. Ved hjælp af konkrete og repræsentative cases med tegn til jernmangel (jern, transferrin, ferritin, jernmætning) kunne opstille et udredningsprogram samt henvise til relevant speciale afhængigt af blødningskilde. 3. Kan genkende et inflammatorisk mønster på jernstatus. Kan iværksætte relevant udredningsprogram samt henvise til relevant speciale ved behov.	• Mesterlære • Superviseret klinisk arbejde • Specialespecifikt kursus • Selvstudier • Konferencefremlæggelse og diskussion	Casebaserede diskussioner, Opnåelse af kompetencen vurderes ved hjælp af generisk kompetencekort til brug for Hoveduddannelse (www.hematology.dk) Attestation for deltagelse i specialespecifikt kursus.	2. år
HÆM-11	Polyglobuli	**Primært: Medicinsk ekspert/Lægefaglig/Sundhedsfremmer** **Sekundært: Akademiker, Kommunikator, Leder/Administrator/Organisator, Professionel, Samarbejder** Kan differentiere mellem primær og sekundær polyglobuli (f.eks. tobak, KOL, doping m.v.). Kan opstille et relevant udredningsprogram og diskutere differentialdiagnoser. Kan diskutere EVF og kender og kan anvende indikationer for evt. venesectio. Kan vurdere behov for og give sundhedsfremmende rådgivning. Kan viderehenvise til evt. andet relevant speciale	• Mesterlære • Superviseret klinisk arbejde • Specialespecifikt kursus • Selvstudier • Konferencefremlæggelse og diskussion	Casebaserede diskussioner, Opnåelse af kompetencen vurderes ved hjælp af generisk kompetencekort til brug for Hoveduddannelse (www.hematology.dk) Attestation for deltagelse i specialespecifikt kursus.	2. år

HÆM-12	Leukocytose	**Primært: Medicinsk ekspert/Lægefaglig/Sundhedsfremmer** **Sekundært: Akademiker, Kommunikator, Leder/Administrator/Organisator, Professionel, Samarbejder** Kan differentiere mellem primær og sekundær leukocytose(f. eks. infektion, tobak, inflammation m.v.) samt opstille et relevant udredningsprogram. Kan diskutere differentialdiagnoser, herunder anvende differentialtælling til at guide udredning. Kan viderehenvise til evt. andet relevant speciale.	• Mesterlære • Superviseret klinisk arbejde • Specialespecifikt kursus • Selvstudier • Konferencefremlæggelse og diskussion	Casebaserede diskussioner, Opnåelse af kompetencen vurderes ved hjælp af generisk kompetencekort til brug for Hoveduddannelse (www.hematology.dk) Attestation for deltagelse i specialespecifikt kursus.	2. år
HÆM-13	Trombocytose	**Primært: Medicinsk ekspert/Lægefaglig** **Sekundært: Akademiker, Kommunikator, Leder/Administrator/Organisator, Professionel, Sundhedsfremmer, Samarbejder** Kan differentiere mellem primær og sekundær trombocytose (f.eks. tobak, inflammation, hjerteinfarkt, jernmangel m.v.) og opstille et relevant udredningsprogram. Kan diskutere differentialdiagnoser. Kan viderehenvise til evt. andet relevant speciale.	• Mesterlære • Superviseret klinisk arbejde • Specialespecifikt kursus • Selvstudier • Konferencefremlæggelse og diskussion	Casebaserede diskussioner, Opnåelse af kompetencen vurderes ved hjælp af generisk kompetencekort til brug for Hoveduddannelse (www.hematology.dk) Attestation for deltagelse i specialespecifikt kursus.	2. år
HÆM-14	Paraproteinæmi	**Primært: Medicinsk ekspert/Lægefaglig/Kommunikator** **Sekundært: Akademiker, Leder/Administrator/Organisator, Professionel, Sundhedsfremmer, Samarbejder** Kan differentiere mellem M-komponent sygdomme baseret på den til enhver tid gældende klassifikation, herunder gøre sig differentialdiagnostiske overvejelser om sekundære årsager til M-komponenter (f.eks. reumatologisk grundsygdom). Kan diskutere MGUS, myelomatose, amyloidose, og Waldenstrøms makroglobulinæmi 2. Kan diskutere behandlingsmuligheder herunder skelne mellem behandling af grundsygdom samt supportiv behandling af sygdomsrelaterede manifestationer (f.eks. hypercalcæmi, knoglesmerter, hyperviskocitet, dialyse m.v.). Demonstrerer kendskab til og anvendelse af nationale retningslinjer herunder opstart af evt. 1. linjeterapi. 3. Kan varetage almindelige komplikationer i forbindelse med sygdom og behandling.	• Mesterlære • Superviseret klinisk arbejde • Superviseret klinisk arbejde • Specialespecifikt kursus • Selvstudier • Konferencefremlæggelse og diskussion	Casebaserede diskussioner, Opnåelse af kompetencen vurderes ved hjælp af generisk kompetencekort til brug for Hoveduddannelse (www.hematology.dk) Attestation for deltagelse i specialespecifikt kursus.	2. år

		4. Kan informere patient og pårørende herunder give relevant rådgivning omkring håndtering af sædvanlige problemstillinger som f.eks. febrilia.. Kan diskutere etiske problemstillinger (som f.eks. cost-benefit (for patient og familie, for samfundet) af intensiv versus symptomatisk terapi hos gamle og/eller patienter med komorbiditet.)			
HÆM-15-20	**Sygdomsspecifikke mål**				
HÆM-15	Lymfomer	**Primært: Medicinsk ekspert/Lægefaglig/Sundhedsfremmer** **Sekundært: Akademiker, Kommunikator, Leder/Administrator/Organisator, Professionel, Sundhedsfremmer, Samarbejder** 1. Kan diskutere lymfomer baseret på WHO-kriterier, herunder differentialdiagnostiske overvejelser som sekundære årsager til lymphadenopati (f.eks. sarkoidose, reumatoid artrit, SLE, EBV, Borrelia osv.). Kan diskutere lavmaligne, højmaligne, B-, T-, Hodgkin's og Non-Hodgkin's lymfom 2. Kan diskutere behandlingsmuligheder herunder skelne mellem kurativt intenderet og livsforlængende terapi. Demonstrerer kendskab til og anvendelse af nationale retningslinjer herunder opstart af 1. linjeterapi. 3. Kan identificere og varetage almindelige komplikationer i forbindelse med sygdom og behandling. Kan mistænke og agere på potentielle senkomplikationer specielt sekundær MDS og kardiotokscitet. 4. Kan informere patient og pårørende herunder give relevant rådgivning omkring håndtering af sædvanlige problemstillinger og bivirkninger (f.eks. febrilia, sterilitet, hårtab o.a.) samt senkomplikationer. Kan diskutere etiske problemstillinger (som f.eks. cost-benefit (for patient og familie, for samfundet) af intensiv kurativt intenderet versus symptomatisk terapi hos gamle og/eller patienter med komorbiditet.	• Mesterlære • Superviseret klinisk arbejde • Specialespecifikt kursus • Selvstudier • Konferencefremlæggelse og diskussion • Undervisning • Udarbejde instrukser • Udarbejde undervisningsmateriale	Casebaserede diskussioner, Opnåelse af kompetencen vurderes ved hjælp af generisk kompetencekort til brug for Hoveduddannelse (www.hematology.dk) Attestation for deltagelse i specialespecifikt kursus.	4. år
HÆM-16	Leukæmi	**Primært: Medicinsk ekspert/Lægefaglig** **Sekundært: Akademiker, Kommunikator, Leder/Administrator/Organisator, Professionel, Sundhedsfremmer, Samarbejder** Kan diskutere leukæmier baseret på WHO-kriterier, herunder differentialdiagnostiske overvejelser som sekundære årsager	• Mesterlære • Superviseret klinisk arbejde • Specialespecifikt kursus • Selvstudier	Casebaserede diskussioner, Opnåelse af kompetencen vurderes ved hjælp af generisk kompetencekort til brug for	4. år (Kompetencer vedr.

		til leukocytose (f.eks. leukæmoid reaktion). Kan diskutere og differentiere mellemkroniske og akutte, myeloide og lymfatiske leukæmier. 2. Kan diskutere behandlingsmuligheder herunder skelne mellem kurativt intenderet (inkl. allogen transplantation) og livsforlængende terapi. Demonstrerer kendskab til og anvendelse af nationale retningslinjer herunder opstart af 1. linjeterapi. 3. Kan identificere og varetage almindelige komplikationer i forbindelse med sygdom og behandling. Kan mistænke og agere på potentielle senkomplikationer 4. Kan informere patient og pårørende herunder giverelevant rådgivning omkring håndtering af sædvanlige problemstillinger og bivirkninger samt senkomplikationer. Kan diskutere etiske problemstillinger (som f.eks. cost-benefit (for patient og familie, for samfundet) af intensiv kurativt intenderet versus symptomatisk terapi hos gamle og/eller patienter med komorbiditet).	• Konferencefremlæggelse og diskussion • Undervisning • Udarbejde instrukser • Udarbejde undervisningsmateriale	Hoveduddannelse (www.hematology.dk) Attestation for deltagelse i specialespecifikt kursus.	allogene transplantationer henlægges til fokuseret ophold i 5. år)
HÆM-17	Myelodysplastisk syndrom	**Primært: Medicinsk ekspert/Lægefaglig** **Sekundært: Akademiker, Kommunikator, Leder/Administrator/Organisator, Professionel, Sundhedsfremmer, Samarbejder** 1. Kan diskutere MDS baseret på WHO-kriterier, herunder differentialdiagnostiske overvejelser. Kender og kan overveje sekundære årsager til MDS (f.eks. tidligere cytostatikabehandling, erhverv med eksposition for toksiske substanser) 2. Kan diskutere behandlingsmuligheder herunder skelne mellem supportiv behandling og potentielt kurabel terapi (allogen KMT). Kender og kan anvende nationale retningslinjer. 3. Kan identificere og varetage almindelige komplikationer i forbindelse med sygdom og behandling. Kan mistænke og agere på potentielle senkomplikationer specielt sekundær hæmokromatose. 4. Kan informere patient og pårørende herunder give relevant rådgivning omkring håndtering af sædvanlige problemstillinger som f.eks. anæmisymptomer og febrilia.. Kan diskutere etiske problemstillinger, som f.eks. problemer med at opnå informeret samtykke til behandlingsplan (f.eks. på grund af religiøst tilhørsforhold)	• Mesterlære • Superviseret klinisk arbejde • Specialespecifikt kursus • Selvstudier • Konferencefremlæggelse og diskussion • Undervisning • Superviseret klinisk arbejde • Udarbejde instrukser • Udarbejde undervisningsmateriale	Casebaserede diskussioner, Opnåelse af kompetencen vurderes ved hjælp af generisk kompetencekort til brug for Hoveduddannelse (www.hematology.dk) Attestation for deltagelse i de specialespecifikt kursus.	4. år (Kompetencer vedr. allogene transplantationer henlægges til fokuseret ophold i 5. år
HÆM-18	Myelomatose	**Primært: Medicinsk ekspert/Lægefaglig** **Sekundært: Akademiker, Kommunikator, Le-**	• Mesterlære • Superviseret klinisk ar-	Casebaserede diskussioner,	

		der/Administrator/Organisator, Professionel, Sundhedsfremmer, Samarbejder Kan diskutere Myelomatose, herunder gøre sig differentialdiagnostiske overvejelser om sekundære årsager til M-komponenter (f.eks. reumatologisk grundsygdom). Kender almindelige sygdomsmanifestationer (som f.eks. osteolytiske foci, hypercalcæmi, nyrepåvirkning, amyloidose) 2. Kan diskutere behandlingsmuligheder herunder skelne mellem behandling af grundsygdom samt supportiv behandling af sygdomsrelaterede manifestationer (f.eks. hypercalcæmi, knoglesmerter, dialyse m.v.). Demonstrerer kendskab til og anvendelse af nationale retningslinjer herunder opstart af evt. 1. linjeterapi. 3. Kan identificere og varetage almindelige komplikationer i forbindelse med sygdom og behandling. 4. Kan informere patient og pårørende herunder give relevant rådgivning omkring håndtering af sædvanlige problemstillinger og bivirkninger. Kan diskutere etiske problemstillinger (som f.eks. cost-benefit (for patient og familie, for samfundet) af intensiv versus symptomatisk terapi hos gamle og/eller patienter med komorbiditet.)	bejde • Specialespecifikt kursus • Selvstudier • Konferencefremlæggelse og diskussion • Undervisning • Udarbejde instrukser • Udarbejde undervisningsmateriale	Opnåelse af kompetencen vurderes ved hjælp af generisk kompetencekort til brug for Hoveduddannelse (www.hematology.dk) Attestation for deltagelse i specialespecifikt kursus.	4. år
HÆM-19	Myeloproliferative neoplasier	**Primært: Medicinsk ekspert/Lægefaglig/Sundhedsfremmer** **Sekundært: Akademiker, Kommunikator, Leder/Administrator/Organisator, Professionel, Samarbejder** 1. Kan diskutere MPN baseret på WHO-kriterier, herunder diskutere differentialdiagnostiske overvejelser indenfor gruppen og sekundære årsager til MPN-imitationstilstande (f.eks. leukæmoid reaktion, polyglobuli ved KOL, trombocytose ved inflammation) 2. Kan diskutere behandlingsmuligheder. Kan initiere behandling i overensstemmelse med nationale retningslinjer. 3. Kan identificere og varetage almindelige komplikationer i forbindelse med sygdom og behandling. Kan mistænke og agere på potentielle senkomplikationer. 4. Kan informere patient og pårørende herunder give relevant rådgivning for livsstilsfaktorers betydning ved MPN. Kan diskutere etiske problemstillinger, som f.eks. problemer med at opnå informeret samtykke til behandlingsplan (f.eks. på grund	• Mesterlære • Superviseret klinisk arbejde • Specialespecifikt kursus • Selvstudier • Konferencefremlæggelse og diskussion • Undervisning • Udarbejde instrukser • Udarbejde undervisningsmateriale	Casebaserede diskussioner, Opnåelse af kompetencen vurderes ved hjælp af generisk kompetencekort til brug for Hoveduddannelse (www.hematology.dk) Attestation for deltagelse i specialespecifikt kursus.	4. år

		af religiøst tilhørsforhold)			
HÆM-20	Immunologisk trombopeni	**Primært: Medicinsk ekspert/Lægefaglig/Sundhedsfremmer** **Sekundært: Akademiker, Kommunikator, Leder/ Administrator/Organisator, Professionel, Samarbejder** Kan diskutere ITP herunder andre årsager til trombocytopeni (f.eks. CLL, SLE) 2. Kan diskutere behandlingsmuligheder. Kan initiere 1. og 2.linje behandling. Kender indikation for splenektomi. 3. Kan identificere og varetage almindelige komplikationer i forbindelse med sygdom og behandling. Kan mistænke og agere på potentielle senkomplikationer (f.eks. risiko for infektioner, revaccination efter splenektomi). 4. Kan diskutere indhold af information til patient og pårørende herunder relevant rådgivning for livsstilsfaktorers betydning (ikke mindst alkohol). Kan på basis af konkrete cases diskutere etiske problemstillinger, som f.eks. problemer med at opnå informeret samtykke til behandlingsplan (f.eks. på grund af religiøst tilhørsforhold)	• Mesterlære • Superviseret klinisk arbejde • Specialespecifikt kursus • Selvstudier • Konferencefremlæggelse og diskussion • Undervisning • Udarbejde instrukser • Udarbejde undervisningsmateriale	Casebaserede diskussioner, Opnåelse af kompetencen vurderes ved hjælp af generisk kompetencekort til brug for Hoveduddannelse (www.hematology.dk) Attestation for deltagelse i specialespecifikt kursus.	4. år
HÆM-21	Procedurer	**Medicinsk ekspert/Lægefaglig, samarbejder, kommunikator** Knoglemarvsbiopsi Lumbalpunktur	• Simulationstræning • Mesterlære	Direkte observation	2. år
HÆM-22-23	**Specialespecifikt men ikke sygdomsspecifikke mål**				
HÆM-22 Inkl. HÆM6	Palliation og den terminale patient	**Primært: Medicinsk ekspert/Lægefaglig, Kommunikator** **Sekundært: Akademiker, Leder/Administrator/Organisator, Professionel, Samarbejder/Sundhedsfremmer** Kan differentiere mellem tidlig og sen palliation. Kan anvende smertelindring (HÆM-6). Kan rådgive om kost og motion. Kan indgå i tværfaglige teams og henvise til og samarbejde med fysioterapeut, psykolog, diætist eller anden relevant instans. Kan varetage samtaler med patient og pårørende om terminalforløb herunder de muligheder, der måtte være (hjem med	• Mesterlære • Superviseret klinisk arbejde • Specialespecifikt kursus • Selvstudier • Konferencefremlæggelse og diskussion • Undervisning • Udarbejde instrukser • Udarbejde undervisningsmateriale	Casebaserede diskussioner, Opnåelse af kompetencen vurderes ved hjælp af generisk kompetencekort til brug for Hoveduddannelse (www.hematology.dk) Attestation for deltagelse i specialespecifikt kursus.	4. år

		palliativt team støtte, hospice, terminalpleje på stamafdeling). Kender de relevante erklæringer for patienter i terminalt forløb. Kender og kan anvende lokal instruks for lindrende terapi herunder palliativ kemoterapi eller radioterapi. Kan sikre en værdig behandling ved livets afslutning			
HÆM-23	Vurdering af genetiske, livsstils-, erhvervs- og miljømæssige faktorers sammenhæng med en given tilstand og dens behandling	**Sundhedsfremmer/Professionel/Medicinsk ekspert** • Kender de almindeligste arvelige hæmatologiske sygdomme og kan rådgive ved f.eks. graviditeter • Kender forholdsregler efter splenektomi og forholdsregler ved immundefekter • Kan forholde sig til etiske aspekter ved arvelige tilstande • kender livsstilsfaktorers betydning for hæmatologisk sygdomsudvikling og for komplikationer under og efter behandling • Kan rådgive om ernæring under kemoterapeutisk og/eller radioterapeutisk behandling • Kan henvise til arbejdsmedicinsk klinik ved behov • Kan rådgive sundhedsmyndigheder om effekter af arv, erhverv, miljø og livsstil • Kan iværksætte relevant rehabilitering efter sygdom samt kan rådgive patienter og pårørende om rehabilitering og livsstil før, under og efter terapi	• Selvstudier • Litteratursøgning • Mesterlære • Undervisning • Superviseret klinisk arbejde	Casebaserede diskussioner Opnåelse af kompetencen vurderes ved hjælp af generisk kompetencekort til brug for Hoveduddannelse (www.hematology.dk)	4. år
HÆM-24 Inkl. FIM-2	Varetage god kommunikation (se også fælles internmedicinsk målbeskrivelse)	**Kommunikator** *A. Mundtligt:* Kan varetage informationssamtaler med patient og pårørende, herunder vurdere og justere eget sprogbrug så forståelse af information sikres. Kan vurdere behovet for opfølgende information. Kan varetage 'Den svære patient- og pårørendesamtale' f.eks. samtaler om døden, samtaler om behandlingsniveau eller samtaler via tolk. *B. Skriftligt* Kan variere skriftsprog afhængigt af kontekst, f.eks. skrive en epikrise, skrive lægeerklæringer, skrive instrukser, skrive videnskabelige artikler *C. Nonverbal* Er opmærksom på nonverbal kommunikation såvel egne og samarbejdspartneres signaler som patient og pårørende signaler og kan agere relevant i forhold til	• Mesterlære • Superviseret klinisk arbejde • Opsøge feedback og supervision • Refleksion over 'den gode samtale' versus 'den mindre gode samtale' • Refleksion over egne og andres journaler, epikriser, lægeerklæringer, instrukser m.v. • Udarbejdelse af instrukser (skriftlige færdigheder)	360-graders feedback: Minimum 2, efter ca. 12 måneder og inden for de sidste 12 måneder. Direkte Observation Evt. hjælpeskema: www.dsim.dk Se også hjælpeskema www.hematology.dk	4. år

HÆM-25 Inkl. FIM-3	Samarbejde og ledel-se/organisation og administra-tion	**Samarbejder/Leder/Administrator/Organisator** Kan indgå og være aktiv i tværfaglige og interprofessionelle fora (f.eks. patolog, radiolog, mikrobiologi konferencer). Kan organisere og administrere opgaver i forbindelse hermed. Kan lede disse fora.	• Mesterlære • Superviseret klinisk ar-bejde • Opsøge feedback og su-pervision • Refleksion over og dis-kussion af målet sam-men med vejleder • SOL kurser	360-graders feedback Minimum 2, efter ca. 12 måneder og inden for de sidste 12 måne-der Evt. hjælpeskema: www.dsim.dk Se også hjælpeskema www.hematology.dk	5. år
HÆM-26 Inkl. FIM-7	Kan varetage specialespeci-fikt ambulatori-um	**Medicinsk ekspert /lægefaglig /leder/administrator/professionel/samarbejder/ kommunikator** • Kan differentiere mellem problemstillinger, der kan løses selvstændigt og problemstillinger, der kræver konsultation ved senior kollega. Kan ved sidstnævnte konkretisere problemstilling og give forslag til løsninger herunder differentialdiagnostik, behandling og opfølgning • Kan identificere faglige problemstillinger som kræver personlige studier (lærebøger, litteratursøgning, guidelines mv.) • Kan varetage information og samtale med patient og pårørende under behørigt hensyntagen til evt. tidsfaktor • Kan lede og indgå i tværfaglige teams med henblik på at optimere den enkelte patients forløb	• Mesterlære • Superviseret klinisk ar-bejde • Opsøge feedback og su-pervision • Refleksion over egne og andres notater	Direkte observation Kompetencekort am-bulatorium www.hematology.dk	5. år
HÆM-27	Kan varetage specialespeci-fikt vagtarbejde	**Medicinsk ekspert/Lægefaglig/Professionel/Samarbejder/ Kommunikator** • Kan differentiere mellem problemstillinger, der kan løses selvstændigt og problemstillinger, der kræver konsultation ved senior kollega. Kan ved sidstnævnte konkretisere problemstilling og give forslag til løsninger herunder differentialdiagnostik, behandling og opfølgning • Kan problematisere, kondensere og fremlægge sygehistorie herunder sikre koordination mellem forskellige specialer f.eks. sikre relevante radiologiske undersøgelser, samarbejde med intensiv afdeling • Kan identificere faglige problemstillinger som kræver personlige studier (lærebøger, litteratursøgning,	• Mesterlære • Superviseret klinisk ar-bejde • Opsøge feedback og su-pervision • Selvreflektere over gode og mindre gode forløb • Refleksion over og dis-kussion af målet sam-men med vejleder	Casebaserede diskussioner Generisk Kompetencekort (www.hematology.dk)	4. år

		guidelines mv.)			

3.2 Kort beskrivelse af læringsmetoder samt hvordan de anførte kompetencevurderingsmetoder skal anvendes på det enkelte ansættelsessted

1. og 3. ansættelse: Hæmatologisk afdeling, Sydvestjysk Sygehus, Esbjerg

Læringsmetoder:
I henhold til målbeskrivelsen: mesterlære, undervisning, selvstudium med refleksion samt elevante kurser.

Kompetencevurderingmetoder:
I henhold til målbeskrivelsen

2. ansættelse: Hæmatologisk afdeling X, OUH Odense Universitetshospital
Læringsmetoder:
I henhold til målbeskrivelsen.

Kompetencevurderingmetoder:
I henhold til målbeskrivelsen.

3.3 Obligatoriske kurser og forskningstræning

Disse er nationale og er beskrevet i målbeskrivelsen **(www.SST.dk)** og organiseres via specialeselskabet http://www.hematology.dk

Obligatoriske kurser i intern medicin arrangeres af Dansk Selskab for Intern Medicin. Kurserne annonceres på www.dsim.dk

Generelle kurser
Som led i hoveduddannelsen skal der gennemføres 3 generelle kurser i Sundhedsvæsnets Organisation og Ledelse (SOL 1, 2 og 3).

SOL 1 og 3 arrangeres regionalt. Tilmelding til disse kurser sker via evaluer.dk. Oplysninger om formål og indhold mv. findes på videreuddannelsen hjemmeside:
http://www.videreuddannelsen-syd.dk/wm119909

SOL 2 arrangeres af Sundhedsstyrelsen. Tilmelding og yderligere oplysninger via Sundhedsstyrelsens hjemmeside:
http://www.sst.dk/Uddannelse%20og%20autorisation/Special%20og%20videreuddannelse/Laege/Generelle%20kurser.aspx

De specialespecifikke kurser:
Her henvises der til målbeskrivelsen for Intern medicin: Hæmatologi fra 2014.

Forskningstræning
Forskningstræningsmodulet er en obligatorisk del af speciallægeuddannelsen for læger, der ikke har ph.d.-grad eller skrevet disputats. De overordnede rammer for forskningstræningen er beskrevet i Sundhedsstyrelsens vejledning om Den obligatoriske forskningstræning i speciallægeuddannelsen
http://www.sst.dk/~/media/Uddannelse%20og%20autorisation/Special%20og%20videreuddannelse/Laege/vejl_forskningstraening.ashx

Forskningstræningsmodulet har en varighed af 20 dage. Den konkrete sammensætning af forskningstræningsmodulet for læger i hoveduddannelse i Intern Medicin: Hæmatologi i Videreuddannelsesregion Syd kan ses af forskningstræningsbeskrivelsen på specialets side på videreuddannelsens hjemmeside: http://www.videreuddannelsen-syd.dk/wm1200199

Læger med ph.d.-grad eller disputats inden for det medicinske område eller forskningserfaring på samme niveau, kan opnå dispensation for forskningstræningsmodulet. Dispensationsblanket findes her: http://www.videreuddannelsen-syd.dk/wm294981

4. Uddannelsesvejledning

Under ansættelsen **skal** der gives uddannelsesvejledning som anført i målbeskrivelsen

1. og 3. ansættelse: Hæmatologisk afdeling, Sydvestjysk Sygehus, Esbjerg

Organisering af den lægelige videreuddannelse

Den uddannelsesansvarlige overlæge sørger for, at den uddannelsessøgende læge får tildelt en hovedvejleder under ansættelsen i afdelingen. Afdelingen har en uddannelsesansvarlig yngre læge og en valgt tillidsrepræsentant, som deltager i det månedlige skemalæggermøde (uddannelsesudvalg), hvor den individuelle uddannelsesorienterede vagttilrettelæggelse/dagtidsarbejde finder sted med afsæt i den enkelte uddannelsessøgendes behov. Der forsøges tilgodeset introduktion til nye funktioner afhængig af den uddannelssøgendes kompetencer. Alle læger med højere charge forventes at fungere som kliniske vejledere.

Rammer for uddannelsesvejledning

Den uddannelsessøgende aftaler med hovedvejleder tidspunkt for introduktionssamtale (indenfor de første 4 uger), og der skal aftales løbende samtaler, typisk med 1-3 måneders intervaller. Det forventes, at der afsættes en time til introduktionssamtale og slutevalueringssamtale og 15 – 30 min. til løbende samtaler under ansættelsen. Antal og hyppighed af samtaler justeres efter behov. Den uddannelsesansvarlige overlæge deltager i møderne ved behov.

Udarbejdelse af uddannelsesplan

Uddannelsesplanen udarbejdes i forbindelse med introduktionssamtalen og koordineres med uddannelsesansvarlig overlæge og skemalægger (og drøftes ved skemalæggermøde). Uddannelsesplanen skal anvendes som redskab til sikring af læringsprogression og progressionen i det tillærte og til godkendelse af de enkelte kompetencer

Supervision og klinisk vejledning i det daglige arbejde

Alle læger med højere ”charge” er kliniske vejledere og kan godkende opnåede kompetencemål. Det forventes, at den uddannelsessøgende læge selv er opmærksom på når kompetencer opnås i den kliniske hverdag, og at der aftales med hovedvejleder eller klinisk vejleder tidspunkt for evaluering. Der tilstræbes, at der gives feedback enten i eller efter læringssituation/evaluering samt ved de krydspunkter/konferencer mm, der er arrangeret som beskrevet under afsnittet om ”Organisation af specialer og faglige arbejdsfunktioner” ved hæmatologisk afdeling på Sydvestjysk Sygehus

Vedrørende møder og konferencer henvises der til afsnittet om ”Organisation af specialer og faglige arbejdsfunktioner” ved hæmatologisk afdeling på Sydvestjysk Sygehus

2. ansættelse: Hæmatologisk Afdeling X, OUH Odense Universitetshospital

Organisering af den lægelige videreuddannelse

Hæmatologisk afdeling X har ansat en uddannelsesansvarlig overlæge (UAO), som har det overordnede ansvar for uddannelsen af alle uddannelsessøgende læger. Den UAO sørger bl.a. for tildeling af klinisk vejleder til HU lægen. Den UAO kan efter aftale altid konsulteres i spørgsmål om uddannelse og karriere.
I Region Syddanmark findes det regionale videreuddannelsesudvalg for intern medicin: hæmatologi, hvor relevante uddannelsesmæssige spørgsmål debatteres og uddannelsesinitiativer implementeres. I dette udvalg findes repræsentanter fra både fra de tre hæmatologiske afdelinger i Region Syddanmark og fra de uddannelsessøgende yngre læger i regionen.
HU lægen har altid mulighed for at indsende forespørgsler eller kommentarer, evt. via egne repræsentanter, til behandling i uddannelsesudvalget.
På hæmatologisk afdeling X er der udpeget en Uddannelses ansvarlig yngre læge (UKYL), der bl.a. forestår hæmatologisk afdelings undervisningsprogram.
Det tilstræbes, i samarbejde med afdelingsledelserne, at arbejdet i afdelingerne tilrettelægges således, at det giver den bedste udnyttelse af de givne ressourcer og således, at uddannelsen af de yngre læger tilgodeses mest muligt.

Rammer for uddannelsesvejledning

I løbet af den første uges ansættelse vil HU lægen få tilbudt en introduktionssamtale med både den kliniske vejleder og den UAO. Ved mødet med vejleder skemalægges de næste vejledningsmøder og der påbegyndes udarbejdelse af en individuel uddannelsesplan.
Ca. 1 gang om måneden vil der være sat 30 minutter i umiddelbar forlængelse af morgenkonferencen mhp. vejledning og kompetence vurdering.

Udarbejdelse af uddannelsesplan

HU lægen udarbejder sammen med den kliniske vejleder en uddannelsesplan, som efterfølgende godkendes af UAO. Uddannelsesplanen danner, sammen med uddannelsesprogrammet, grundlag for HU lægens teoretiske og kliniske uddannelse. Afhængigt af HU lægens uddannelsesforløb kan der undervejs blive behov for justeringer, som efterfølgende skal godkendes af den UAO. Uddannelsesplanen skal især vægte de uddannelsesområder, inden for både teoretiske – og kliniske emner, som den uddannelsessøgende især har behov for der fokuseres på, ligesom den skal indeholde en plan for evt. fokuserede ophold. Der er udarbejdet en skabelon for uddannelsesplanen, der kan findes på Hæmatologisk afdeling X Intra.

Supervision og klinisk vejledning i det daglige arbejde

Alle læger på Hæmatologisk afdeling X har en løbende forpligtigelse til at udnytte enhver lejlighed til at undervise og supervisere både yngre kolleger og andet personale. Der påhviler dog afdelingernes fastansatte speciallæger en særlig forpligtigelse til at udnytte kliniske situationer til en undervisningsmæssig sammenhæng. I forbindelse med konferencer, møder mv. tilstræbes særlig fokus på vejledning og undervisning.
Hæmatologisk afdeling X har på flere funktioner (modtagelse, stuegang og ambulatorium) udviklet mulighed for direkte supervision ved at sætte yngre og seniore læger på samme funktion.
Alle speciallæger i afdelingen gennemgår vejlederkurser og har fået delegeret ansvar til at godkende og kvittere for opnående kompetencer hos de uddannelsessøgende læger.

5 Evaluering af den lægelige videreuddannelse

Alle ansættelsesforløb, som den uddannelsessøgende læge deltager i, skal evalueres i det elektroniske web-baserede system www.evaluer.dk .

Bekendtgørelsen om uddannelse af speciallæger stiller krav om, at yngre lægers evalueringer af uddannelsesstederne skal offentliggøres, hvilket i anonymiseret form ligeledes sker på www.evaluer.dk

Alle læger får ved uddannelsesstart tilsendt en adgangskode til systemet. Denne kode skal gemmes og anvendes ved evaluering af alle fremtidige ansættelser i løbet af speciallægeuddannelsen.

Ved afslutningen af et delforløb vil systemet, via mail eller sms, minde uddannelseslægen om at evaluere det aktuelle forløb. Det er derfor vigtigt, at systemet er opdateret med gældende mobilnummer og e-mailadresse. Når der er foretaget en evaluering, vil afdelingens uddannelsesansvarlige overlæge modtage en mail med evalueringen. Ingen andre får en kopi, så alle andre overlæger og vejledere kender ikke til evalueringen.

6. Nyttige kontakter

Uddannelsesansvarlige overlæger
Der henvises til hjemmesiden for det enkelte ansættelsessted

Postgraduat klinisk lektor for denne uddannelse:
Findes på hjemmesiden for det regionale videreuddannelsessekretariat:
http://www.videreuddannelsen-syd.dk/wm119910

Specialeselskabets hjemmeside
http://www.hematology.dk

Sundhedsstyrelsen
www.SST.dk

Regionale sekretariater for Den lægelige videreuddannelse
Videreuddannelsesregion Nord: www.videreuddannelsen-nord.dk
Videreuddannelsesregion Syd: www.videreuddannelsen-syd.dk
Videreuddannelsesregion Øst: www.laegeuddannelsen.dk

Specialets hjemmeside i Videreuddannelsesregion Syd, herunder kontaktoplysninger på specialets sagsbehandler: http://www.videreuddannelsen-syd.dk/wm120019

7. Kompetencekort

Er udfærdiget som hjælpeskemaer til hjælp ved erhvervelsen af/træningen i de pågældende kompetencer (dvs. er den uddannelsessøgendes ejendom og skal IKKE indsendes til Sundhedsstyrelsen).

- Kompetencekort for de fælles intern medicinske kompetencer: Her er hjælpeskemaerne klare og ligger på: www.dsim.dk
- Kompetencekort for de hæmatologiske kompetencer: findes i målbeskrivelsen for Hæmatologi fra 2020 : www.sst.dk samt på www.hematology.dk

8. Logbog

Som en del af målbeskrivelserne findes den elektroniske logbog

For at en læge efter hoveduddannelsen kan opnå speciallægeanerkendelse, skal der ud over en godkendt introduktionsuddannelse foreligge en godkendt dokumentation af hoveduddannelsesforløbet. Dokumentationen skal foretages i logbog.net - https://secure.logbog.net/login.dt - og består af følgende:

1. Godkendelse af obligatoriske kompetencer og kurser (specialespecifikke og generelle)
2. Attestation for tidsmæssigt gennemført uddannelseselement i den lægelige videreuddannelse
3. Attestation for gennemført forskningstræning.

Bilag 1. Forslag til generel funktions- og stillingsbeskrivelse for læger i hoveduddannelsesstilling

Stillings- og funktionsbeskrivelse		
Klassificeret stilling: Uddannelsessøgende læge i hoveduddannelsesstilling		
Organisatorisk placering: ▪ Der skal fremgå referenceforhold for funktionen	I kliniske problemstillinger refereres til nærmeste mere kompetente kollega. Lægen refererer generelt fagligt til ledende overlæge I uddannelsesmæssige problemstillinger refereres primært til hovedvejleder og uddannelsesansvarlig overlæge	
Ansvar:	Kliniske problemstillinger: Lægen har ansvar for kliniske problemstillinger i henhold til den progression der er beskrevet i uddannelsesprogrammet for læge i hoveduddannelsesstilling Uddannelsesmæssige problemstillinger: lægens har ansvar for egen læring i henhold til uddannelsesprogram og målbeskrivelse samt egen uddannelsesplan, samt for supervision og feedback til samarbejdspartnere. Lægen er i henhold til eget kompetenceniveau forpligtet til at vejlede mindre kompetente læger	
Opgaver vedr. den specifikke funktion: ▪ Ansvar ▪ Konkrete arbejdsopgaver	Der henvises til aktuelle uddannelsesprogram og målbeskrivelse for hoveduddannelsesstillingen.	
Kvalifikationer	Bestået medicinsk embedseksamen Tilladelse til selvstændigt virke som læge Godkendt introduktionsstilling i specialet Bedømt kvalificeret af ansættelsesudvalg i specialet	
Andet:		
Stillings- og funktionsbeskrivelse udarbejdet den:		**Senest revideret den:**
Afdelingsledelsens underskrift		